

ความเห็นส่วนตัว

ของ นายอุดม รัฐอมฤต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๖๗

วันที่ ๑๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง ศาลแพ่ง

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ศาลแพ่งส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๑ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลแพ่งว่า โจทก์เป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคลมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามและดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับบุคคลที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมถึงการบังคับใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ในกรณีที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์โดยอาศัยข้อมูลภายในเพื่อเป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่น

บริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และมีบริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เพอร์เฟค จำกัด ประกอบธุรกิจนำเข้า คัดแยกขนาดและจำหน่ายถ่านหิน เป็นบริษัทลูก บริษัททั้งสองร่วมกันขอสินเชื่อธุรกิจเพื่อการส่งออกกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการจัดหาวัตถุดิบหรือสินค้าตามวงเงิน Standby L/C และคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายถ่านหินกับลูกค้าต่างประเทศ ใช้ชื่อว่า “กลุ่มเอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ” บริษัททั้งสองคำประกันการใช้วงเงินซึ่งกันและกันเต็มวงเงินและให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นประธานกรรมการบริหารและกรรมการบริษัท เอ็นเนอร์ยี่ เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) และจำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นประธานกรรมการบริษัทดังกล่าว คำประกันในฐานะส่วนตัวเต็มวงเงิน บริษัททั้งสองยินยอมให้ธนาคารมีสิทธิชะลอหรือระงับการใช้วงเงินสินเชื่อหรือบอกเลิก

สัญญาเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่กระทบต่อฐานะทางการเงินของทั้งสองบริษัทดังกล่าวถึงขนาดเป็นเหตุให้ความสามารถในการชำระหนี้ลดลงหรือระงับลง

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๖ ทราบอยู่แล้วว่าบริษัท เอ็นเนอร์ยี เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) มีหน้าที่ต้องชำระเงินให้แก่เจ้าหนี้ตามที่ได้ออกตราสารหนี้ประเภทตั๋วแลกเงินระยะสั้น (Bill of Exchange หรือ B/E) เลขที่ EARTH ๑๗๖๐๖A มูลค่าหน้าตั๋วรวมจำนวน ๔๐ ล้านบาท ซึ่งถึงกำหนดชำระวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ กลุ่มเอ็นเนอร์ยี เอิร์ธ โดยจำเลยที่ ๑ กับพวก ได้เข้าพบเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อขอเลื่อนกำหนดเวลาชำระหนี้สินเชื่อเพื่อการส่งออก (Packing Credit หรือ P/C) ของบริษัท เอ็นเนอร์ยี เพอร์เฟค จำกัด ซึ่งจะถึงกำหนดชำระในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แต่ธนาคารปฏิเสธและยืนยันให้ชำระหนี้ตามเงื่อนไขเดิม บริษัทจึงผิดนัดชำระหนี้ มีผลให้วงเงินสินเชื่อกลุ่มเอ็นเนอร์ยี เอิร์ธ ถูกระบบของธนาคารระงับการใช้วงเงินโดยอัตโนมัติ ทำให้บริษัท เอ็นเนอร์ยี เอิร์ธ จำกัด (มหาชน) ไม่สามารถเบิกถอนเงินกู้ใด ๆ ได้ บริษัทจึงผิดนัดชำระหนี้ตั๋วแลกเงินระยะสั้นดังกล่าว โดยบริษัทไม่ได้รายงานเหตุการณ์นี้ผ่านระบบสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลเท่าเทียมกันในการประกอบการลงทุนซื้อขายหุ้นของบริษัทจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศ และการปฏิบัติการใด ๆ ของบริษัทจดทะเบียน ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๘

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นกรรมการบริษัท จำเลยที่ ๕ และที่ ๖ เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาของจำเลยที่ ๒ จำเลยทั้งหกได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่ารู้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แล้วว่าธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ปฏิเสธไม่ขยายระยะเวลาการชำระหนี้สินเชื่อเพื่อการส่งออก (P/C) ของบริษัท เอ็นเนอร์ยี เพอร์เฟค จำกัด ซึ่งคาดการณ์ได้ว่าจะทำให้บริษัท เอ็นเนอร์ยี เพอร์เฟค จำกัด ผิดนัดชำระหนี้สินเชื่อเพื่อการส่งออก (P/C) ดังกล่าว ซึ่งจะถึงกำหนดชำระในวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งถ้าหากประชาชนทั่วไปทราบแล้วย่อมทำให้ราคาหุ้น EARTH และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ EARTH-W๔ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ จำเลยที่ ๑ ถึงจำเลยที่ ๖ ซึ่งได้รับการสันนิษฐานว่ารู้ข้อเท็จจริงดังกล่าวอยู่แล้ว ได้ทำการขายหุ้น EARTH และใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ EARTH-W๔ ที่ตนถือออกไปเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำเลยที่ ๔ ถึงจำเลยที่ ๖ ซึ่งได้ขายหุ้นและ/หรือใบสำคัญดังกล่าวที่ตนถืออยู่ออกไปทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดผิดไปจากปกติวิสัยของตน ต่อมาหลังจากที่ได้ขายหุ้นและ/หรือใบสำคัญดังกล่าวออกไปแล้วจึงได้มารายงานเหตุการณ์ดังกล่าวผ่านระบบสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทยในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๒๐.๐๗ นาฬิกา ส่งผลให้ในวันรุ่งขึ้น ราคาหุ้น EARTH ปรับตัวลดลงถึงร้อยละ ๒๙.๖๑ และราคาใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ EARTH-W๔ ปรับตัวลดลงถึงร้อยละ ๓๕.๗๑ ส่วนจำเลยที่ ๗ ถึงจำเลยที่ ๑๑ เป็นผู้สนับสนุน การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ โดยการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวก โดยแบ่งหน้าที่กันทำก่อนหรือระหว่างกระทำความผิด โดยเป็นคนกลางครอบครองเงิน หุ้น และ/หรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญไว้แทนจำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๒ เพื่อปกปิด ธุรกรรมการซื้อขาย

การกระทำของจำเลยที่ ๑ ถึงจำเลยที่ ๑๑ เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แยกฐานความผิดแต่ละบุคคล ดังนี้ จำเลยที่ ๑ ถึงจำเลยที่ ๓ เป็นความผิดตามมาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๖/๒ จำเลยที่ ๔ เป็นความผิดตามมาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๔ มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๖/๒ จำเลยที่ ๕ และจำเลยที่ ๖ เป็นความผิดตามมาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๔ มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๖/๒ จำเลยที่ ๗ ถึงจำเลยที่ ๑๑ เป็นความผิดตามมาตรา ๓๑๕ ประกอบ มาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๒ โจทก์เห็นสมควรนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้กับจำเลย ทั้งสิบเอ็ด และได้แจ้งให้จำเลยทั้งสิบเอ็ดทราบเพื่อให้ยินยอมปฏิบัติตามมาตรการลงโทษทางแพ่งที่ คณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งกำหนด แต่จำเลยทั้งสิบเอ็ดไม่ยินยอม โจทก์จึงต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอให้ศาลกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งแก่จำเลยทั้งสิบเอ็ดตาม พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๘

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลแพ่ง จำเลยที่ ๑ ถึงจำเลยที่ ๑๑ ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่าพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๔ และหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษ ทางแพ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ ววรรคสอง หรือไม่ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ สรุปได้ดังนี้

จำเลยทั้งสิบเอ็ดโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ บัญญัติว่า “ให้นำอายุความฟ้องคดีอาญามาใช้บังคับแก่การฟ้องคดี เพื่อกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งสำหรับการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งได้ ตามมาตรา ๓๑๗/๑” โดยการฟ้องคดีเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งมีบทลงโทษให้ชำระเงิน จึงเป็นการฟ้องคดีละเมิด ต้องนำอายุความละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๔๔๘ มาใช้บังคับ คือ ๑ ปี นับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้ฟ้องจะต้องใช้ค่าสินไหม

ทดแทน แต่ต้องไม่พ้น ๑๐ ปีนับแต่วันทำละเมิด แต่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ บัญญัติให้นำอายุความฟ้องคดีอาญามาใช้บังคับทำให้อายุความ การฟ้องบังคับมาตรการลงโทษทางแพ่งยาวนานขึ้นอันเป็นโทษแก่ผู้กระทำความผิด เป็นการจำกัดสิทธิ และเพิ่มภาระแก่ผู้กระทำความผิดเกินสมควรแก่เหตุ กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล อีกทั้งบทบัญญัติดังกล่าวไม่ระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิไว้ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

จำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๑๑ โต้แย้งว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ บัญญัติว่า “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือ ครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๒๔๒ ...” และมาตรา ๒๔๔ บัญญัติว่า “ให้สันนิษฐานไว้ก่อน ว่าบุคคลดังต่อไปนี้ ซึ่งมีพฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์หรือเข้าผูกผันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ที่ ผิดไปจากปกติวิสัยของตน เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๒๔๒ ...” เป็นการสันนิษฐานให้บุคคลที่มีลักษณะตามมาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ เป็นบุคคลซึ่งรู้ หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๔๒ ซึ่งหากกระทำการ ครอบงำประกอบความผิดตามมาตรา ๒๔๒ บุคคลนั้นต้องได้รับโทษทางอาญาตามมาตรา ๒๔๖ และอาจถูกดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งได้ตามมาตรา ๓๑๗/๑ บทบัญญัติมาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ จึงเป็นบทสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลกระทำความผิดอาญา และเป็นการปฏิบัติ ต่อบุคคลเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง

จำเลยที่ ๕ ถึงจำเลยที่ ๑๑ โต้แย้งว่า การที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ สันนิษฐานว่าบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดโดยที่ยัง ไม่ได้มีคำพิพากษาของศาล เป็นการตรากฎหมายที่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล เกินสมควรแก่เหตุ และกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล และในการตราพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้ระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิดังกล่าว ไว้ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

จำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๔ โต้แย้งว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง (มาตรา ๓๑๗/๑ ถึง มาตรา ๓๑๗/๑๔) กำหนดไว้ว่า ผู้ที่ถูกดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งได้นั้นจะต้องมีมูลความผิดอาญา ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในบางฐานเสียก่อน ซึ่งมูลความผิดอาญาฐานดังกล่าวก็ได้้นำบทสันนิษฐานซึ่งชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง มาใช้บังคับการบังคับมาตรการลงโทษทางแพ่งตามกฎหมายดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติต่อผู้ถูกบังคับ

เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดทางอาญาโดยที่ยังมิได้มีคำพิพากษาว่ากระทำความผิด ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง

ศาลแพ่งเห็นว่า จำเลยทั้งสี่บิดเบือนโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๔ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๑๓ และหมวด ๑๒/๑ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง ซึ่งศาลเห็นว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๔ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๑๓ และหมวด ๑๒/๑ ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้องของจำเลยทั้งสี่

ประเด็นวินิจฉัย

ข้อพิจารณาในประเด็นเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำโต้แย้งของจำเลยไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามที่ผู้ร้องส่งมาเป็นบทบัญญัติที่ผู้ร้องจะใช้บังคับแก่คดี และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจในการรับพิจารณา และเมื่อพิจารณารายละเอียดประกอบเหตุผลของคำโต้แย้งแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดประเด็นวินิจฉัยเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่ มีข้อพิจารณาดังนี้

๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นบทบัญญัติที่วางข้อสันนิษฐานว่าบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในแล้วทำให้มี

การซื้อขายหลักทรัพย์โดยไม่เป็นธรรมซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๒^๑

การซื้อขายหลักทรัพย์มีลักษณะเช่นเดียวกับการทำสัญญาซื้อขายโดยทั่วไป กล่าวคือ การที่บุคคลสองฝ่ายตกลงกันด้วยการเจรจาแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันจนแต่ละฝ่ายพอใจในสินค้าและราคา เมื่อมีการเสนอสนองต้องตรงกันและเกิดสัญญาซื้อขายขึ้น ข้อมูลจึงเป็นหัวใจสำคัญในการซื้อขาย ฝ่ายใดมีข้อมูลที่ดีกว่าย่อมทำให้ฝ่ายนั้นได้เปรียบในการทำ ความตกลง การซื้อขายหลักทรัพย์โดยการใช้ข้อมูลภายในหรือการซื้อขายโดยคนวงในย่อมเป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ที่อาศัยข้อมูลเฉพาะที่บุคคลนั้นรู้ข้อมูลฝ่ายเดียว แต่ผู้ซื้อขายหุ้นทั่วไปไม่รู้ข้อมูลนั้น โดยข้อมูลเฉพาะมักจะได้มาจากการที่บุคคลนั้นได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของธุรกิจที่ออกหลักทรัพย์นั้นซึ่งอาจเป็นเจ้าของที่ กรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางธุรกิจ หรืออาจได้ข้อมูลมาแบบไม่สุจริตที่เรียกว่า “ข้อมูลภายใน” ซึ่งก็คือข้อมูลของธุรกิจนั้นซึ่งหากเปิดเผยแก่บุคคลทั่วไปจะมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ อาจจะเป็นผลกำไร การสั่งซื้อสินค้า กรรมวิธีผลิตแบบใหม่ การขายกิจการหรือการเพิ่มทุนเพื่อนำไปขยายงานในโครงการที่น่าสนใจ ซึ่งหากเป็นข้อมูลที่เป็นบวกบุคคลที่รู้ข้อมูลภายในก็จะซื้อหลักทรัพย์นั้นเก็บไว้ไม่ว่าโดยตนเองหรือใช้บัญชีบุคคลอื่น รอจนบุคคลทั่วไปรับรู้ข้อมูล ราคา ก็จะขึ้นและก็จะขายหลักทรัพย์ออกไปได้กำไร แต่หากเป็นข้อมูลทางลบบุคคลที่รู้ข้อมูลภายในก็จะขายหลักทรัพย์ออกไปก่อนที่ข้อมูลนั้นจะเผยแพร่ทั่วไป

ดังนั้น การได้รับข้อมูลที่ชัดเจน ครบถ้วน และเท่าเทียมกันสำหรับการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ย่อมจะสนับสนุนให้กลไกราคาและกลไกตลาดทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย หากปรากฏว่ามีบุคคลใดได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์ที่ยังไม่ได้เปิดเผยให้บุคคลอื่นได้ทราบทั่วกันและได้ใช้ข้อมูลนั้นในการซื้อขายหลักทรัพย์ บุคคลผู้ทราบข้อมูล

มาตรา ๒๔๒ ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์กระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น เว้นแต่

(ก) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย คำสั่งศาล หรือคำสั่งของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(ข) เป็นการปฏิบัติตามภาระผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่ทำขึ้นก่อนที่ตนจะรู้ หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

(ค) เป็นการกระทำโดยตนมิได้เป็นผู้รู้เห็นหรือตัดสินใจ แต่ได้มอบหมายให้ผู้ได้รับอนุญาตหรือจดทะเบียนตามกฎหมายให้จัดการเงินทุนหรือการลงทุน ตัดสินใจในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์นั้น หรือ

(ง) เป็นการกระทำในลักษณะที่มีได้เป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่นหรือในลักษณะตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ด. ประกาศกำหนด

(๒) เปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าด้วยวิธีใด โดยรู้หรือควรรู้ว่าผู้รับข้อมูลอาจนำข้อมูลนั้นไปใช้ประโยชน์ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการกระทำในลักษณะที่มีได้เป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่นหรือในลักษณะตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ด. ประกาศกำหนด

ดังกล่าวย่อมอยู่ในสถานะที่ได้เปรียบบุคคลอื่น ดังนั้น ความชอบธรรมของการห้ามซื้อขายหลักทรัพย์
กรณีการใช้ข้อมูลภายในจึงเป็นสิ่งที่กฎหมายต้องเข้ามาปกป้องเพื่อมิให้มีการกระทำที่เป็นอันตราย
ต่อสังคม

๒. ก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕
ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ บทบัญญัติที่เป็นข้อห้ามเกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายในมีอยู่
เพียงมาตราเดียวคือ มาตรา ๒๔๑^๒ โดยมีบทกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำการฝ่าฝืน
บทบัญญัติดังกล่าว^๓ ในเวลานั้นมีข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อลักษณะการเขียนบทบัญญัติดังกล่าวว่า
เป็นบทบัญญัติที่มีองค์ประกอบความผิดยาวมากเกินไป ทำให้เกิดความไม่แน่นอนชัดเจน ซึ่งผิดหลัก
ทั่วไปที่กฎหมายอาญาต้องมีองค์ประกอบชัดเจน

เพื่อแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวมา จึงมีการตราพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขาย
หลักทรัพย์กรณีการใช้ข้อมูลภายใน โดยมีวัตถุประสงค์ให้กฎหมายมีความชัดเจน ครอบคลุมลักษณะ
ของการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แก้ไขข้อจำกัดบางประการที่ทำให้
ไม่สามารถใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญากับผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการ

^๒พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ก่อนการแก้ไขในปี พ.ศ. ๒๕๕๙)

มาตรา ๒๔๑ ในการซื้อหรือขายซึ่งหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในศูนย์ซื้อ
ขายหลักทรัพย์ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการซื้อหรือขายหรือเสนอซื้อหรือเสนอขายหรือชักชวนให้บุคคลอื่นซื้อหรือขายหรือเสนอ
ซื้อหรือเสนอขายซึ่งหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ไม่ว่าโดย
ทางตรงหรือทางอ้อม ในประการที่จะเป็นการเอาเปรียบต่อบุคคลภายนอก โดยอาศัยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการ
เปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ที่ยังมิได้เปิดเผยต่อประชาชนและตนได้ล่วงรู้มาในตำแหน่งหรือฐานะเช่นนั้น และไม่ว่าการ
กระทำดังกล่าวจะกระทำเพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น หรือนำข้อเท็จจริงเช่นนั้นออกเปิดเผยเพื่อให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าว
โดยตนได้รับประโยชน์ตอบแทน

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ บุคคลตามวรรคหนึ่งให้รวมถึง

(๑) กรรมการ ผู้จัดการ ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานหรือผู้สอบบัญชีของบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์

(๒) ผู้ถือหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือบริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายใน
ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่ถือหลักทรัพย์ตามมูลค่าที่ตราไว้เกินร้อยละห้าของทุนจดทะเบียน ในกรณีนี้ให้คำนวณมูลค่า
หลักทรัพย์ของผู้ถือหลักทรัพย์โดยนับหลักทรัพย์ของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถือหลักทรัพย์ดังกล่าวรวมเป็น
หลักทรัพย์ของผู้ถือหลักทรัพย์ด้วย

(๓) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ หรือกรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานของตลาดหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขาย
หลักทรัพย์ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือฐานะที่สามารถล่วงรู้ข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของ
หลักทรัพย์อันได้จากการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ผู้ใดซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ และหรือการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์
^๓พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ก่อนการแก้ไขในปี พ.ศ. ๒๕๕๙)

มาตรา ๒๙๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๓๙ มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ หรือมาตรา ๒๔๓ ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นเงินไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่บุคคลนั้น ๆ ได้รับไว้ หรือพึงจะได้รับ
เพราะการกระทำฝ่าฝืนดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ลดอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนา ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ^๕ และเพื่อให้ผู้ลงทุนและประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการกระทำอันไม่เป็นธรรมได้รับความ ค้ำครองมากยิ่งขึ้น^๖

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเดิมที่กำหนดองค์ประกอบความผิดสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูล ภายในโดยอาศัยมาตรา ๒๔๑ เพียงมาตราเดียว เป็นบทบัญญัติใหม่รวม ๓ มาตรา กล่าวคือ มาตรา ๒๔๒ กำหนดองค์ประกอบความผิด มาตรา ๒๔๓ กำหนดบทสันนิษฐานเกี่ยวกับการรู้หรือ ครอบครองข้อมูลของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล และมาตรา ๒๔๔ กำหนดบทสันนิษฐานในกรณี ผู้ซื้อขายหลักทรัพย์ที่อาจเกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๒ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นบทบัญญัติหลักที่กำหนดข้อห้ามการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูล ภายใน ห้ามบุคคลใด ๆ ที่รู้หรือครอบครองข้อมูลภายในเกี่ยวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ กระทำการ ในสองลักษณะคือ ลักษณะหนึ่งทำการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็นการเอาเปรียบผู้อื่น อีกลักษณะหนึ่งคือ เปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลอื่นโดยรู้หรือควรรู้ว่าผู้รับข้อมูลจะนำไปใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เป็น การเอาเปรียบผู้อื่น อย่างไรก็ดี กรณีบุคคลรู้หรือครอบครองข้อมูลยังไม่เป็นความผิด แต่จะต้อง มีการกระทำลักษณะหนึ่งลักษณะใดตามที่กฎหมายบัญญัติ คือต้องนำไปสู่การซื้อขายหลักทรัพย์ หรือเปิดเผยข้อมูลนั้น ๆ แก่บุคคลที่จะไปซื้อขาย

ในส่วนพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓^๖ และมาตรา ๒๔๔^๗ เป็นบทสันนิษฐานเกี่ยวกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๒

^๕ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

^๖ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๑๑ - ๑๒.

^๗ มาตรา ๒๔๓ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๒๔๒

(๑) กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

(๒) พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่รับผิดชอบข้อมูลภายในหรือ ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลภายใน

(๓) บุคคลซึ่งอยู่ในฐานะที่สามารถรู้ข้อมูลภายในอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษาทาง การเงิน ที่ปรึกษากฎหมาย ผู้ประเมินราคาทรัพย์สิน หรือบุคคลอื่นใดที่ทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายใน และให้รวมถึง พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ร่วมงานของบุคคลดังกล่าว ที่อยู่ตำแหน่งหรือสายงานที่มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูลภายในนั้น

(๔) กรรมการ อนุกรรมการ ผู้แทนนิติบุคคล ตัวแทน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษา หรือผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานของรัฐ สำนักงาน ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งอยู่ ในตำแหน่งหรือฐานะที่สามารถรู้ข้อมูลภายในอันได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) นิติบุคคลซึ่งบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มีอำนาจควบคุมกิจการ

บุคคลที่ถูกกล่าวถึงตามมาตรา ๒๔๓ เป็นผู้เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับข้อมูลของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งมีโอกาสที่จะเผยแพร่หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้นได้มากกว่าบุคคลอื่น ดังที่กำหนดไว้ใน (๑) กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัท (๒) พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทที่อยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่รับผิดชอบหรือสามารถเข้าถึงข้อมูล บุคคลสองพวกแรกนี้เรียกว่า primary insiders สำหรับกรณี (๓) และ (๔) บุคคลที่สามารถรู้ข้อมูลได้เพราะเข้ามาปฏิบัติงานเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายนอกผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระ บุคคลอื่น ๆ ที่เข้ามาทำงานให้แก่บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง เรียกว่า temporary insiders เพราะเหตุเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นการเฉพาะกิจ มิได้เกี่ยวข้องกับข้อมูลเป็นประจำ แต่บุคคลตามมาตรา ๒๔๓ นี้รู้หรือเข้าถึงข้อมูลได้ด้วยตัวเอง กฎหมายใช้คำว่า “ให้สันนิษฐานว่า” เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายใน กรณีจะต่างไปจากบุคคลตามมาตรา ๒๔๔ ซึ่งโดยปกติไม่สามารถรู้หรือเข้าถึงหรือครอบครองข้อมูลได้ด้วยตนเอง ได้แก่ (๑) ผู้ถือหุ้นที่มีสัดส่วนจำนวนมากและบุคคลในครอบครัว (๒) กรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมกิจการ พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัทในเครือของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ส่วน (๓) (๔) และ (๕) เป็นญาติสนิทใกล้ชิดของบุคคลตามมาตรา ๒๔๓ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ย่อมไม่อาจรู้หรือครอบครองข้อมูลได้ด้วยตนเอง เรียกว่า secondary insiders ดังจะเห็นได้จากการที่กฎหมายใช้ถ้อยคำตามมาตรา ๒๔๔ กำหนดเงื่อนไขแห่งการสันนิษฐานต่างกัน กล่าวคือ บุคคลเหล่านี้จะถือว่าเป็นผู้รู้หรือครอบครองข้อมูลภายในก็ต่อเมื่อมีข้อเท็จจริงว่า “มีพฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดไปจากปกติวิสัยของตน” ประกอบด้วยอันต่างไปจากกรณีตามมาตรา ๒๔๓ เพียงแค่เป็นบุคคลตามที่กำหนดใน (๑) – (๕) ไม่ต้องพิจารณาพฤติกรรมการประกอบก็ถือว่าเป็นผู้รู้หรือครอบครองข้อมูลภายในแล้ว อันเนื่องมาจากสภาพความใกล้ชิดกับข้อมูลที่แตกต่างกันของบุคคลในทั้งสองมาตรา การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงทำให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับบุคคลผู้กระทำผิดฐานใช้ข้อมูลภายในเพื่อการซื้อขายหลักทรัพย์เมื่อเทียบกับกฎหมายเดิม

มาตรา ๒๔๔ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลดังต่อไปนี้ ซึ่งมีพฤติกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์หรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าผิดไปจากปกติวิสัยของตน เป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในตามมาตรา ๒๔๒

(๑) ผู้ถือหลักทรัพย์เกินร้อยละห้าของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์โดยให้นับรวมหลักทรัพย์ที่ถือโดยคู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถือหลักทรัพย์

(๒) กรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุมกิจการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกิจการในกลุ่มของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งหรือสายงานที่รับผิดชอบข้อมูลภายในหรือที่สามารถเข้าถึงข้อมูลภายในได้

(๓) บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือบุตรบุญธรรมของบุคคลตามมาตรา ๒๔๓

(๔) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน หรือพี่น้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกันของบุคคลตามมาตรา ๒๔๓

(๕) คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาของบุคคลตามมาตรา ๒๔๓ หรือบุคคลตาม (๓) หรือ (๔)

กิจการในกลุ่มของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตาม (๒) หมายความว่า บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๓. สำหรับประเด็นที่ว่าพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ เป็นบทบัญญัติขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่ พิจารณาเป็นลำดับได้ ดังนี้

(๑) ข้อพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดนั้น เห็นว่า การกระทำความผิด ที่เป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมด้วยการใช้ข้อมูลภายในตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๒ จะต้องประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลักสองประการ คือ (๑) ผู้กระทำความผิดเป็นผู้รู้หรือครอบครองข้อมูลภายในเกี่ยวกับหลักทรัพย์ และ (๒) ผู้กระทำความผิดได้เข้าซื้อขายหลักทรัพย์หรือเปิดเผยข้อมูลภายในเกี่ยวกับหลักทรัพย์นั้นแก่บุคคลอื่น ดังนั้น ลำพังแต่การเป็นผู้รู้หรือครอบครองข้อมูลภายในจึงยังไม่เป็นความผิดแต่ประการใด ต้องมีการนำข้อมูลไปใช้หรือเผยแพร่ข้อมูลให้กับบุคคลอื่นจึงจะเป็นความผิด บทบัญญัติตามมาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ จึงมิได้สันนิษฐานว่าการกระทำหรือสถานะใดของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิด แต่เป็นการสันนิษฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในสถานะของผู้รู้หรือครอบครองข้อมูลภายใน หรือเป็นการสันนิษฐานในข้อเท็จจริงซึ่งเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบความผิด มิใช่การสันนิษฐานว่าเป็นความผิดอันจะทำให้ขัดต่อหลักการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีความผิด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสอง

(๒) ส่วนข้อพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ที่วางหลักว่า กฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วยนั้น เห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ กำหนดข้อสันนิษฐานตามกฎหมายที่ไม่เด็ดขาด ผู้ถูกกล่าวหายังสามารถที่จะนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ให้เห็นว่าตนไม่รู้หรือไม่ได้ครอบครองข้อมูลภายใน ซึ่งหากบุคคลผู้ถูกกล่าวหาสามารถพิสูจน์ได้เช่นนั้นแล้ว ก็ไม่ต้องพิจารณาว่าได้ทำการซื้อขายหรือเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลอื่นหรือไม่ และไม่มีความผิดตามมาตรา ๒๔๒ ผู้ถูกกล่าวหาจึงยังสามารถใช้สิทธิต่อสู้คดีเพื่อพิสูจน์ว่าตนไม่มีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลภายใน การวางบทสันนิษฐานเช่นนี้จึงไม่ขัดกับหลักนิติธรรม นอกจากนี้ การกำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องมีหน้าที่แสดงพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าตนไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในดังกล่าวย่อมมีความเหมาะสมมากกว่าการให้ฝ่ายกล่าวหาแสดงให้เห็นข้อความจริงว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือครอบครองข้อมูลภายในหรือไม่ เพราะการรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในนั้นเป็นข้อความจริงที่ผู้ถูกกล่าวหาย่อมรู้อยู่เอง และง่ายต่อการยืนยันข้อความจริงเช่นนี้ เมื่อเทียบกับการยืนยันโดยฝ่ายกล่าวหา ดังนั้นเพื่อป้องกันผลของการกระทำอันไม่เป็นธรรมกรณีการซื้อขายโดยใช้ข้อมูลภายในย่อมส่งผลเสียหายร้ายแรงทั้งต่อความเชื่อมั่นในระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ของประเทศและส่งผลกระทบต่อนักลงทุนผู้สุจริตจำนวนมากที่อาจเสียหายเพราะถูกเอารัด

เอาเปรียบจากการใช้ข้อมูลที่ไม่โปร่งใสและไม่เท่าเทียมกัน อันเป็นหลักการสำคัญของระบบซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ การกำหนดภาระการพิสูจน์แก่ผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ ซึ่งแม้จะเป็นการสร้างภาระที่กระทบต่อสิทธิในการต่อสู้คดีของผู้ถูกกล่าวหา แต่ก็ยังเป็นหลักเกณฑ์ที่มีเหตุผลเหมาะสม ไม่เกินสมควรแก่เหตุ อันเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะแก้ไขข้อจำกัดของกฎหมายเดิมที่ไม่สามารถใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญากับผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งเพื่อให้มีหลักกฎหมายสอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเพื่อให้ผู้ลงทุนและประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการกระทำอันไม่เป็นธรรมได้รับความคุ้มครองมากยิ่งขึ้น กรณีจึงเป็นกฎหมายที่แม้มีข้อจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลบางประการ แต่เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองประโยชน์ของส่วนรวมแล้วเห็นว่าการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าวมีเหตุผลความจำเป็น เมื่อคำนึงถึงผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ส่วนบุคคลแล้วมีความได้สัดส่วน ไม่เป็นภาระแก่บุคคลที่เป็นผู้ถูกกล่าวหาเกินสมควร จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง ซึ่งเป็นหมวดที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ก่อนการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าว กฎหมายมีเพียงสภาพบังคับที่เป็นบทกำหนดโทษทางอาญา กับสภาพบังคับทางปกครองคือการจ่ายค่าปรับเป็นรายวันตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนคำสั่ง แต่โดยเหตุที่การกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับหลักทรัพย์มีลักษณะแตกต่างจากการกระทำความผิดอาญาทั่วไป มีความซับซ้อน มีการเตรียมการและวางแผนมาอย่างรัดกุม ผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจดี มีการรวมกลุ่มกันกระทำความผิดโดยผ่านตัวแทน ทำให้พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่อยู่ในความครอบครองของผู้กระทำความผิด การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดตามมาตรฐานคดีอาญาเป็นไปได้ยาก เนื่องจากการดำเนินคดีอาญามีมาตรฐานการพิสูจน์ที่สูงตามหลักการพิสูจน์จนปราศจากข้อสงสัย (prove beyond reasonable doubt) มาตรการลงโทษทางแพ่งจึงถูกนำมาใช้เพื่อเป็นมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย ด้วยการนำมาตรฐานการพิสูจน์เช่นเดียวกับคดีแพ่งมาใช้พิสูจน์

มาตรา ๓๑๗/๑๓ ให้นำอายุความฟ้องคดีอาญามาใช้บังคับแก่การฟ้องคดีเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งสำหรับการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งได้ตามมาตรา ๓๑๗/๑

ความผิดของผู้กระทำความผิดเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กับ ผู้กระทำความผิดเกิดประสิทธิภาพและได้ผลดียิ่งขึ้น^๙

๒. มาตรการลงโทษทางแพ่งที่กำหนดอยู่ในหมวด ๑๒/๑ ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีลักษณะเป็นมาตรการการลงโทษทางเลือกที่ถูกนำมาใช้เพื่อแก้ไข ข้อจำกัดของมาตรการลงโทษทางอาญา การลงโทษสำหรับการกระทำความผิดหนึ่ง ๆ มิอาจใช้ มาตรการลงโทษทั้งสองประการซ้ำซ้อนกันได้ หากได้มีการเลือกใช้มาตรการลงโทษทางแพ่ง และได้มีลงโทษทางแพ่งแก่ผู้กระทำความผิดแล้ว ไม่ว่าในชั้นก่อนศาลหรือในชั้นศาล สิทธิในการ นำคดีอาญามาฟ้องแก่ผู้กระทำความผิดจะระงับไป^{๑๐} แต่หากไม่เลือกใช้มาตรการลงโทษทางแพ่ง ก็จะต้องมีการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดนั้นต่อไป อันจะเห็นได้ว่าการดำเนินการ แยกต่างหากจากการดำเนินคดีอาญา มิอาจถือเป็นการดำเนินคดีอาญาหรือส่วนหนึ่งของการดำเนินคดี อาญาได้เลย

๓. เมื่อพิจารณาถึงข้อกล่าวอ้างที่ว่า การกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งมีบทลงโทษ ให้ชำระเป็นเงิน จึงมีผลเท่ากับเป็นการฟ้องคดีละเมิดซึ่งต้องนำอายุความละเมิดตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ มาใช้บังคับ^{๑๑} แต่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ ให้นำอายุความคดีอาญามาใช้บังคับ ทำให้อายุความการฟ้องบังคับ มาตรการลงโทษทางแพ่งยาวนานขึ้นอันเป็นโทษแก่ผู้กระทำความผิด เป็นการจำกัดสิทธิและเพิ่มภาระ แก่ผู้กระทำความผิดเกินสมควรแก่เหตุ กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล อีกทั้งบทบัญญัติ ดังกล่าวไม่ระบุเหตุผลผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิไว้ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ นั้น มีข้อควรพิจารณาดังนี้

^๙ คำนวณวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗ - ๑๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

^{๑๐} มาตรา ๓๑๗/๗ เมื่อคณะกรรมการพิจารณามาตรการลงโทษทางแพ่งเห็นควรให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับ แก่ผู้กระทำความผิดและได้กำหนดวิธีการในการบังคับตามมาตรการลงโทษทางแพ่งตามควรแก่กรณีแล้ว และผู้กระทำ ความผิดยินยอมที่จะปฏิบัติตามมาตรการลงโทษทางแพ่งตามที่กำหนด ให้สำนักงานจัดทำบันทึกการยินยอมและเมื่อผู้นั้นได้ ชำระเงินครบถ้วนแล้ว ให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

มาตรา ๓๑๗/๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมที่จะระงับคดีตามมาตรา ๓๑๗/๗ ให้สำนักงานฟ้องผู้กระทำ ความผิดต่อศาลเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต่อไป ในกรณีที่ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิด ชดใช้เงินตามมาตรา ๓๑๗/๔ (๒) หรือ (๕) ให้คิดดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จด้วย

เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งและผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินครบถ้วนแล้ว ให้สิทธิ ในการนำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

^{๑๑} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๔๔๘ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหาย รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด

แต่ถ้าเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดมิใช่โทษตามกฎหมายลักษณะอาญา และมีกำหนดอายุความทางอาญายาวกว่า ที่กล่าวมานั้นไซ้ ท่านให้เอาอายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ

(๑) พิจารณาในเชิงหลักการของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ วรรคสอง กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า การกระทำหนึ่ง ๆ ที่เข้าลักษณะเป็นทั้งความรับผิดทางละเมิด และเป็นความผิดอาญา หากอายุความทางอาญายาวกว่าอายุความในความรับผิดทางละเมิด ให้นำอายุความทางอาญาที่ยาวกว่ามาใช้กับความรับผิดทางละเมิด ตัวอย่างเช่น หากเป็นการกระทำที่ บุคคลอื่นถึงแก่ความตายโดยเจตนา ซึ่งมีอายุความฟ้องคดีอาญา ๒๐ ปี ก็จะต้องนำอายุความ ทางอาญาดังกล่าวมาใช้กับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในความรับผิดทางละเมิดจากผู้กระทำ ความผิดในกรณีนั้นด้วย เหตุที่มีการกำหนดหลักการเช่นนี้ เพราะกฎหมายคำนึงถึงกรณีผู้กระทำ ความผิดหลบหนีการจับกุมไปเป็นเวลาหลายปี ต่อมาผู้กระทำความผิดถูกจับได้ แม้เวลาผ่านไป เป็นเวลานาน แต่ยังสามารถดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดได้ แต่หากไม่มีมาตรา ๔๔๘ วรรคสอง กำหนดไว้ ย่อมทำให้อายุความเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความรับผิดทางละเมิด ขาดอายุความ ไม่อาจเรียกร้องใด ๆ จากผู้กระทำความผิดได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าอายุความ ในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากมูลความรับผิดทางละเมิดนั้น มีหลักทั่วไปว่าหากการกระทำ ละเมิดนั้นเข้าลักษณะเป็นความผิดอาญาด้วย่อมใช้อายุความคดีอาญาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับ ข้อกล่าวอ้างของจำเลยที่อ้างอิงหลักทั่วไปในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงยังมิ ความคลาดเคลื่อนไม่กล่าวอ้างความในวรรคสองของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๔๘ ด้วยจึงไม่อาจนำมากล่าวอ้างว่า มาตรา ๓๑๗/๑๓ ขัดกับหลักการทั่วไปที่ให้นำอายุความ ฟ้องคดีอาญาที่ยาวกว่ามาใช้บังคับแก่มูลละเมิดได้แต่อย่างใด

(๒) อย่างไรก็ดี มีข้อสงสัยเกิดว่ามาตรการลงโทษทางแพ่งอันได้แก่การให้ชำระค่าปรับ ให้คืนประโยชน์ที่ได้รับ ให้ชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบการกระทำความผิด รวมถึงการห้าม กระทำการบางประการ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าซื้อขายหลักทรัพย์ หรือการห้ามเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารในองค์กรธุรกิจบางลักษณะ เป็นความรับผิดทางละเมิดดังที่จำเลยกล่าวอ้างหรือไม่ นั้น ในเบื้องต้นเห็นว่าย่อมมิใช่ความรับผิดทางละเมิด ทางสัญญา หรือทางทรัพย์สิน ระหว่างสำนักงาน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือรัฐ กับผู้กระทำความผิด แต่ประการใด แต่เป็นกรณีที่บุคคลถูกสั่งให้กระทำการอันเป็นผลสืบเนื่องจากการที่บุคคลนั้นได้กระทำ การอันเป็นความผิดอาญา คือการซื้อขายหุ้นโดยใช้ข้อมูลภายใน และกระบวนกรับบังคับหรือสั่งให้ ดำเนินการเหล่านี้กฎหมายกำหนดให้ศาลแพ่งเป็นผู้สั่ง และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดี โดยอนุโลม^{๑๖} ลักษณะเช่นนี้ อาจเรียกว่าเป็นความรับผิดทางแพ่งลักษณะพิเศษที่กำหนดไว้โดยเฉพาะเจาะจงในกฎหมายพิเศษ และมีลักษณะเฉพาะบางประการที่ไม่เหมือนความรับผิดทางแพ่งทั่วไป จึงต้องนำหลักเกณฑ์ ของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม หากไม่มีบทบัญญัติชัดเจนเรื่องอายุความ ใช้สิทธิเรียกร้องหรือขอศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการเหล่านี้ไว้ กรณีอาจต้องตกอยู่ภายใต้หลักอายุความ

^{๑๖} มาตรา ๓๑๗/๑๔ การดำเนินการทางศาลตามหมวดนี้ ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งมาใช้บังคับแก่การพิจารณา การพิพากษา และการบังคับคดีด้วย โดยอนุโลม

ทั่วไป ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐^{๑๓} แต่โดยที่ศาลจะสั่งให้ผู้กระทำความผิดดำเนินการอย่างไรก็ตามที่กฎหมายกำหนดมีฐานหรือเป็นผลมาจากการกระทำความผิดอาญา การจะสั่งหรือเรียกร้องให้ดำเนินการจึงต้องมีความเกาะเกี่ยวกับความผิดอาญานั้น ๆ ด้วย การให้นำอายุความฟ้องคดีอาญาของการกระทำความผิดนั้น ๆ มาใช้เป็นกรอบระยะเวลาร้องขอให้ศาลสั่งผู้กระทำความผิดดำเนินการตามมาตรการลงโทษทางแพ่งจึงมีความเหมาะสมแล้ว

อนึ่ง เมื่อพิจารณาโทษทางอาญาสำหรับความผิดที่เกิดจากการกระทำอันไม่เป็นธรรมในลักษณะของการใช้ข้อมูลภายในตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๒ ซึ่งมีบทบัญญัติมาตรา ๒๙๖ กำหนดโทษไว้ให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ^{๑๔} อายุความฟ้องคดีอาญาสำหรับความผิดดังกล่าวตามประมวลกฎหมายอาญาคือ สิบปี^{๑๕} เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๓๑๗/๑๓ กำหนดอายุความ ๑๐ ปี เพื่อการใช้สิทธิเรียกร้องให้ศาลดำเนินการมาตรการลงโทษทางแพ่งแก่การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๒ ซึ่งเป็นระยะเวลาเท่ากับอายุความสำหรับกรณีทั่วไป ที่มีได้มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะเจาะจงตามหลักทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ การกำหนดอายุความสำหรับการใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งเท่ากับอายุความฟ้องคดีอาญา จึงไม่เป็นการจำกัดสิทธิหรือเพิ่มภาระแก่ผู้กระทำความผิดเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

^{๑๓}ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๙๓/๓๐ อายุความนั้น ถ้าประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้มีกำหนดสิบปี
^{๑๔}มาตรา ๒๙๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๒ หรือมาตรา ๒๔๔/๓ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ฯลฯ
^{๑๕}ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙๕ ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

- (๑) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี
- (๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี
- (๓) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี
- (๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี
- (๕) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคสอง และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๗/๑๓ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

(นายอุดม รัฐอมฤต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ